

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.684/2006/7. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A DEBRECENI Ítéltábla a Dr. Fridély László ügyvéd (3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 8. I/5.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Falvai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Falvai Lászlóné ügyvéd, 3525 Miskolc, Kossuth u. 1.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 10.P.21.451/2006/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 48 000 (Negyvennyolcezer) forint másodfokú perkoltséget, az államnak pedig külön felhívásra 180 000 (Egyszáznolcvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes az alperesi gazdasági társaság által üzemeltetett élelmiszerüzletben eladóként dolgozott, a bolt vezetőjével váltóműszakban. 2002. január 1. és 2002. szeptember 4. közötti leltáridőszakban az üzletben 2 590 110 Ft leltárhiány és 2 033 669 Ft pénztárhiány keletkezett. Az alperes kártérítési határozatával mind a boltvezetőt, mind a felperest 1 016 779,5 Ft pénztárhiány megfizetésére kötelezte. A határozat ellen a felperes nem terjesztett elő keresetet.

Az alperes a jogerős kártérítési határozat alapján végrehajtási záradék kibocsátását kérte, a végrehajtási eljárás során a felperes nyugellátására letiltás elrendelésére került sor, valamint végrehajtási jogot jegyeztek be a követelés és járulékai erejéig a felperes lakásának saját tulajdoni hányadára.

Az alperes ügyvezetője 2002. december 5. napján feljelentést tett a felperes és a boltvezető ellen sikkasztás büntettének alapos gyanúja miatt. A feljelentés alapján a

Rendőrkapitányság Bü. szám alatt folytatott eljárást, ennek során írás- és könyvszakértői véleményt szerzett be, házkutatást foganatosított és tanú-meghallgatásokat eszközölt. A Városi Ügyészség szám alatti határozatával a nyomozást megszüntette. A határozat indokolása szerint a beszerzett bizonyítékok alapján a felperes bűnösségét megállapítani nem lehetett, a gyanúsítottak tagadó vallomását megcáfoló, egyértelmű bizonyíték nem állt rendelkezésükre.

A felperes 2003. június 4. napján végrehajtás megszüntetése iránti keresetet terjesztett elő a Városi Bíróságnál, az eljárás eredményeképpen a végrehajtás megszüntetésre került.

A felperes keresetében 3 000 000 Ft kártérítés és annak 2004. január 1. napjától járó kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 339. és 359. §-aira hivatkozással. Előadta, hogy az alperes feljelentése alapján indult nyomozati eljárás során rabosították, kihallgatták és nála házkutatást tartottak, annak ellenére, hogy a ... Városi Bíróság előtt folyamatban volt végrehajtás megszüntetésére irányuló perben a bíróság megállapította, hogy a kártérítési határozattal kirótt pénztárhiányt a bizonylati elvre és fegyelemre vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével kívülálló személy által kiállított bevételi- és kiadási pénztárbizonylatok és havi pénztárjelentés adatai alapján állapították meg és a bizonylatokon az elszámolásért felelős dolgozók aláírása 2002 évben nem szerepel. Az alperes ugyanezen összegre vonatkozóan kezdeményezett büntetőeljárása sem vezetethetett eredményre. Az alperes által kezdeményezett büntetőeljárás miatt nem tud kilábalni az emiatt keletkezett depressziójából, álmatlanságából, feszültségéből, ezek súlyos mentális zavarokat is előidéztek nála. Egészségi állapota megromlott, ideggondozói kezelésre szorul. Az ingatlanára vezetett végrehajtási jog következtében se kölcsönt, se jelzáloghitelt nem vehetett fel, családtagjai az elidegenítésben gátolva voltak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúségét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen a felperes keresetét elutasította és arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 96 000 Ft perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 180 000 Ft kereseti illetéket. Határozatának indokolásában - eseti döntések felhívásával - kifejtette, hogy önmagában az a tény, miszerint az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével gyanúsította és ellene feljelentést tett, sem személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg és kártérítő felelősség alapjául attól független sem szolgálhat, hogy a büntetőeljárás nem vezetett a felperes bűnösségének megállapításához. A feljelentésben a felperes személyét indokolatlanul sértő kijelentést nem használt az alperes. Az alperes a feljelentést 2002. december 6-án tette meg, azt követően, hogy a kártérítési határozata jogerőre emelkedett. A polgári peres eljárás eredménye és az abban lefolytatott bizonyítási eljárás során igazolódott tények nem azt jelentik, hogy az alperes korábbi büntetőfeljelentése jogellenes volt. A Be. 171. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását, valamint javára perköltség megfizetését kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem szerezte be

a kereseti kérelmében indítványozott polgári iratokat, mert azok a Legfelsőbb Bírósághoz kerültek felülvizsgálati kérelem miatt felterjesztésre, csak az első-, másodfokú ítélet állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére. Ennek azért van jelentősége, mert a végrehajtás megszüntetése iránti perben szerzett könyvszakértői vélemény és meghallgatott könyvszakértő, továbbá a büntetőügyben eljáró szakértő meghallgatási jegyzőkönyve hiányában az ügyet objektíve elbírálni nem lehetett. Az alperes minimális gondosság kifejtése mellett tudhatta volna, hogy a felperes, mint eladó a váltótársának volt köteles a pénzzel elszámolni. Álláspontja az, hogy az alperes a feljelentés megtételével valótlan tényt állított, amely kártérítési következményekkel kell járjon. Nem vitatta, hogy a büntetőfeljelentés megtétele önmagában nem jogellenes, azonban a valótlan elkövetési magatartás megjelölése igen. Álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság csak a könyvszakértői vélemény ismeretében tudott volna megalapozott döntést hozni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének indokai alapján történő helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a rendőrkapitányság bűncselekmény alapos gyanúja miatt elrendelte a nyomozást, ennek hiányában a nyomozást akár meg is tagadhatta volna. A nyomozati szakban szerzett szakértői vélemény állapította meg a pénztárhiány okát, ami abban állt, hogy a felperes és társa nem számoltak el az árbevétellel. A felperes a jogerős határozattól számítva két év múlva terjesztett elő keresetet a végrehajtás megszüntetése iránt, melyben arra hivatkozott, hogy nem ő készítette a pénztárjelentéseket, hanem a boltvezető. A felperes, aki állandó délutános műszakban dolgozott, naponta lezárta a műszak végén a pénztárt, pénztárjelentést azonban nem készített, így nem tudta bizonyítani, hogy mennyi készpénzt adott át a váltótársának. A pénztár szabályszerű lezárása munkaköri kötelezettsége volt.

A fellebbezési ellenkérelmét kiegészítette azzal, hogy a feljelentést a kártérítési határozat jogerőre emelkedése után tette meg, a felperes az ügyben mindaddig passzív magatartást tanúsított, amíg a végrehajtó nem tiltotta le a nyugdíját. Két és fél év után ismerte fel, hogy nem tartozik a munkáltatónak és négy év után észlelte, hogy a rendőrségi vizsgálattal sérültek a személyiségi jogai.

A keresetet elutasító ítélet ellen előterjesztett felperesi fellebbezést az ítéletábra nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti döntéshez szükséges körben a tényállást feltárta, abból helytálló jogi következtetést vont le, amely döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett.

A fellebbezésben is előadottak miatt az ítéletábra rámutat arra, hogy a felperes - bár személyiségi jogának sérelmére alapítottan - de kizárólag kártérítési igényt kívánt érvényesíteni.

A Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés e) pontja a kártérítési igény elbírálásánál visszautal a Ptk. 339. §-ára, tehát nem objektív szankcióról van szó, azaz kimentésre van lehetőség.

Azt, hogy az alperes úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, az irányadó bírói gyakorlat alapján lehet eldönteni. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott eseti döntések és az EBH 2002.624. számú elvi határozatban foglaltak a perbeli esetben is

alkalmazhatóak. Egy gazdálkodó szervezettől - jelen esetben az alperestől - elvárható leltár-, illetve pénztárhiány esetén a szükséges intézkedések megtétele. Az alperes tárgylagos tartalmú konkrét személyek ellen irányuló feljelentése alapján a nyomozást végül is a rendőrség rendelte el a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján.

Az alperes a feljelentést 2002. december 5-én tette meg, a felperes által hivatkozott könyvszakértői vélemény 2005. január 10-én született a polgári perben, ekként az adott esetben nem volt elvárható az alperestől annak előrelátása, hogy egy olyan tartalmú szakértői vélemény fog két év múlva születni, amely cáfolja az addig rendelkezésre álló adatokat.

A fentiek kiemelése mellett az ítéletábra - egyetértve az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett és indokolt álláspontjával - az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján a Pp. 253. § (2) és 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeit, melynek összegét az ítéletábra a módosított 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján állapította meg.

Köteles továbbá a felperes az illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) bekezdése szerint az állam javára megfizetni.

D e b r e c e n, 2007. július 11. napján

Dr. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -